

SENAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1977

7 JUIN 1977

Proposition tendant à instituer une Commission d'enquête du Sénat chargée d'examiner la provenance et l'affectation des fonds engagés dans la campagne en vue des élections communales du 10 octobre 1976

(Déposée par M. De Facq)

DEVELOPPEMENTS

L'on constate que les moyens financiers mis en œuvre dans les élections politiques atteignent un certain nombre de dizaines de millions de francs et que ces dépenses électorales ont tendance à augmenter considérablement.

Une enquête récente du professeur De Wachter de la K.U.L. sur les frais de propagande engagés lors des élections législatives de 1974 a estimé ceux-ci à quelque 218 millions de francs. Tout permet de croire que les dépenses relatives aux élections communales de 1976 ne se situeront pas loin de ce chiffre, ou peut-être même qu'elles l'égaleront ou le dépasseront.

L'on peut dire que les frais de propagande sont hors de proportion avec les avantages financiers ou même économiques que l'exercice d'un mandat communal est susceptible de procurer.

Nous reconnaissons certes que bon nombre de contributions désintéressées sont versées par idéalisme aux partis politiques pour alimenter leurs fonds électoraux, mais nous doutons que ces campagnes, qui coûtent des millions de francs, puissent être financées uniquement par cette forme d'aide et par les cotisations des membres des divers partis.

L'alimentation de fonds électoraux par certaines sources, et notamment par des groupes de pression sociaux et des

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1977

7 JUNI 1977

Voorstel tot instelling van een Senaatscommissie voor onderzoek naar de herkomst en het gebruik van de geldmiddelen aangewend in de verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober 1976

(Ingediend door de heer De Facq)

TOELICHTING

Er wordt vastgesteld dat de financiële middelen die bij politieke verkiezingen ingezet worden ettelijke tientallen miljoenen bedragen en dat deze verkiezingsuitgaven een sterk stijgende trend kennen.

In een recent onderzoek van Professor De Wachter van de K.U.L. naar de propagandakosten van de parlementsverkiezingen van 1974, worden deze op ongeveer 218 miljoen frank geraamd. Alles laat voorzien dat de uitgaven voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1976, niet ver of zelfs misschien niet beneden dit laatste cijfer zullen komen te liggen.

We mogen zeggen dat de propagandakosten buiten verhouding staan tot de financiële of zelfs economische voordelen die uit gemeentelijke mandaten kunnen voortspruiten.

We erkennen ook dat er heel wat belangloze en idealistische steunbedragen worden overgemaakt aan de politieke partijen om hun verkiezingsfondsen te spijzen, maar twijfelen eraan of deze miljoenen campagnes enkel door deze vorm van steunverlening en de ledenbijdragen kunnen worden gefinancierd.

Het spijzen van verkiezingsfondsen door bepaalde groepen, o.m. sociale drukkingsgroepen en privé-economische

intérêts économiques privés, est de nature à compromettre la liberté d'action des mandataires politiques et constitue un danger réel de voir se former des lobbies.

En même temps que la tendance des candidats à mener une propagande davantage axée sur leur personne, l'affectation de fonds toujours plus importants à des fins de propagande peut avoir pour conséquence que des groupes politiques ou des candidats moins bien nantis se présentent aux électeurs avec des chances amoindries, et fait apparaître une possibilité de fausser la concurrence électorale. Il serait dès lors souhaitable que le Sénat institue une commission d'enquête chargée d'examiner la provenance et l'affectation des moyens financiers engagés dans la campagne en vue des élections communales de 1976, et ce afin d'assurer une saine démocratie politique et de donner toute la clarté désirable à notre vie politique belge.

**

PROPOSITION

ARTICLE UNIQUE

Conformément à l'article 40 de la Constitution et en application de la loi du 3 mai 1880 sur l'enquête parlementaire, il est institué une commission d'enquête du Sénat.

Elle sera chargée :

1. de faire une analyse des moyens financiers engagés dans la campagne en vue des élections communales du 10 octobre 1976 par chacun des groupements politiques;

2. d'établir la provenance de ces fonds.

La Commission d'enquête fera un rapport circonstancié de ses constatations et formulera à l'intention du législateur des propositions quant à la limitation et à la réglementation éventuelles de la propagande électorale.

belangen kan een bedreiging betekenen voor het onafhankelijk optreden van de politieke mandatarissen en is een reëel gevaar voor lobbyvorming.

Samen met de tendens voor meer persoonlijke propaganda voor de kandidaten, kan de stijgende inzet van gelden voor propagandadoeleinden tot gevolg hebben dat financieel minder draagkrachtige politieke groepen of kandidaten, met verminderde kansen aan de start staan en wijzen op een mogelijke vervalsing van de electorale kansen. Daarom zou het wenselijk zijn dat de Senaat een onderzoekscommissie zou instellen, met als taak de herkomst en het gebruik van de financiële middelen aangewend in de verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen 1976, na te gaan. Dit alles met het oog op een gezonde politieke democratie en doorzichtigheid van het politieke leven in België.

E. DE FACQ.

**

VOORSTEL

ENIG ARTIKEL

Overeenkomstig artikel 40 van de Grondwet en in toepassing van de wet van 3 mei 1880 betreffende het parlementair onderzoek wordt door de Senaat een onderzoekscommissie ingesteld.

Deze wordt ermede belast :

1. een analyse te maken van de financiële middelen aangewend in de verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober 1976 en dit per politieke groepering;

2. een onderzoek in te stellen naar de herkomst van de gebruikte geldmiddelen.

In een omstandig verslag zal de Onderzoekscommissie haar bevindingen neerschrijven en aan de wetgever voorstellen doen inzake eventuele beperking en reglementering van de verkiezingspropaganda.

E. DE FACQ.